

מר ארנב

הגיע הזמן לעדכן שמות וביטויים לימינו. למשל - השם אבטיח־הבת, או "הפכפך כמו ביטקוין" במקום זיקית

למרות שיש גם חידוקים ורמזים טובים ומועילים, לא תמצא אבא שיגיד לבנו: "בוא לאבא, מיקרוב חמוד, ותקרא גם לא־חותך התולעת".

מי שרווקא הצליחו לשרדג את עצמן הן הצפרדעים, שמיטגו את עצמן באמצעות "אנשי הצפרדע" - כינוי לצוללנים ביחידה מובחרת שהשתיקה יפה לה, וכך גם השלדגים, שהתחברו לחיל האוויר בתפקידי איסוף מודיעין. איפה הם ואיפה הבולבולים, שממותגים הרבה פחות טוב.

אם לחזור לאדון ארנב מהפתיחה, כדאי להזכיר לו שהשם המבוקש עלול להגביל אותו בעתיד, כי קשה לראות מישהו בשם ארנב מכהן כרמטכ"ל או כשר הביטחון. עם כל הכבוד לבאגס באני, עדיף שחמאס וחיובאללה יידעו שמי שמנהל את המאבק נגדם הוא כריש ולא ארנב.

אבל הזמנים משתנים, וכדאי שהמט"פ פורות ישתנו איתם. היות שאנחנו כבר פחות מוקפים בבעלי חיים, הגיע הזמן לעבור להשתמש בהשוואות ליצורי המד חמד האמיתיים של הילדים שלנו: "הוא קופצני כמו טיקטוק", "הוא הפכפך כמו ביטקוין", "הוא חרא כמו אמוג'י של קקי". או פשוט: "אני ממש לא מבינה אותך, הוא ממש כמו NFT".

הגיע הזמן גם לחדול משימוש במונח דינוזאור, שמי שעדיין משתמש בו הוא כבר דינוזאור בעצמו. כשאתה רוצה להגיד על מישהו שהוא עתיק, תגיד "הבן אדם קומפקט דיסק", או "הכי ווינדוס XP".

פעם נהגו לקרוא לילדים על שם עצים - אלון, אורן, ארז, דקל. אבל מכיוון שהיום רוב הילדים מכירים רק את מה שרואים בסופר, הגיע הזמן לעבור לשמות של פירות - תפוז, שזיף, תות, משמש ואבטיח־הבת הם שמות נפלאים לילדים. בעתיד אני בהחלט יכול לשמוע ברמיוני

את קריין החדשות מרווח: "ראש הממשלה משמש חודידה יצא הלילה לושינגטון, לפגישה עם נשיא ארה"ב".

אם יש ילד בשם שקד, יכול להיות גם קשיו או שקד מרק. ואם יש ילדה בשם תמר, אז למה לא דבלה? לתאומים אפשר לקרוא צנון וצנונית, כרוב וכרובית, או כוסברה ופטרוזיליה, שגם ביניהן קשה להבדיל. וככל שהעולם נהיה מודע יותר לחשיבותן של הרוחניות והטבעונות, כך קרבים הימים שא־פשר יהיה לקרוא לילד כורכום, ספירולינה, סחוג או חוואייג'. העולם מחפש פתרונות לילדים רעבים ולאוכלוסיות מו־חלשות, ולכן אולי כדאי שגם שמות של ילדים יקבלו חסות של חברות מסחריות. למה לא לקרוא לילד ביסלי בן דוד, או רמי לוי שיווק השקמה כהן? יש כבר ילדים ששמן ניסן, ועם תוספת קטנה הם יהיו ניסן קשקאי ליבוביץ' או ניסן ג'וק גר־שוני, והנה סידרנו להם חסות לכל החיים.

כפי שאמרתי בתחילה, אני שוקל לשנות את שמי למשהו מעודכן יותר, ואשמח לחסות מחברה מסחרית. ברוח הימים האלה, אני יכול להציע למשל את יאיר פיזור ניצני. חברות שמעוניינות, מוזמנות לכתוב לי בפרטי. ✕

יאיר ניצני, היכנסו לכתובת: yairn@israelhayom.co.il

משמש מחמאה למצליחן עסקי, כולל תוכנית טלוויזיה שקרויה על שמו. לעומת זאת, ולמרות שמדובר בחיה חכמה וידידותית בהרבה, אף אחד לא יחמיא למישהו באמירה "איזה דולפין אתה!" אם ממש רוצים להתחנף לכריש, יוסיפו שיש לו "ביצים של שור". אפרופו שור, לא ברור למה הוא לגיטימי דווקא כשם משפחה. ואם כבר שמות משפחה - האם ראש עיריית תל אביב נקרא חולדאי על שם הקיבוץ, כמו שהוא טוען, או דווקא על שם המכרסם?

מי שמשקיע בלבושו ואוהב להראות את זה מכונה טווס, בעוד קומבינטור תחמן הוא שועל. ואם האחרון זכה בתדמית המפוקד פקת בזכות משלים עם חסידה וגבינה, לא ברור מה עולל הרג, שבכל חשד לנוכחות אומרים "יש פה משהו פישי".

כשרוצים להגיד משהו רע על קפיטליסטים משווים אותם לחזירים, מה שעלול לפגוע בחזירים עם השקפת עולם סו־

השבוע לכה את עיניי ידיעה על אדם, שביקש לשנות את שמו ברשות האוכלוסין וההגירה ל"ארנב". בעקבותיה תהיתי אם לא הגיעה העת, אחרי יותר מ־60 שנה, לרענן קצת את שמי העיף והמשומש למשהו מעודכן ואולי גם פרוותי יותר.

ניסיתי להיכנס לראשו של הבחור. ייתכן ששמו הקודם של מר ארנב היה רב, צבי או אריה, והוא הרגיש שהשם משרה על הסובבים אותו תחושה של ג'ונגל פרוץ או יער מסוכן. הואיל והוא דווקא התרכך עם השנים, הוא הרגיש שארנב יהלום יותר את האישיות שלו. או שהוא פשוט מאוד אוהב חסה.

בשנים האחרונות, שמות שנלקחו מעולם החי נהיו פחות פופולריים, אולי במסגרת הטרנד הצמחוני. ההורים הולכים יותר בכיוון של שמות אקלקטיים ובינלאומיים, שלפעמים נש־מעים מתאימים יותר לשם של סושייה: קאי, קים, יאן, שון, דין, דוך, יואם, ליאם, מלודי או תריפרינס.

אני מוצא שבשנים היפות, שבהן עוד קראו לאנשים על שם חיות, זה קרה באי־צדק ובאי־שוויון. לגברים, למשל, היה סביר לקרוא אריה או רב, אבל לבנות לא קראו לביאה ודובה. שלא לדבר על ג'ירפה, תרנגולת או פרה.

מה גרם להורינו ולנו להעדיף חיות מסוימות על אחרות? הצצה לעולם הש־מות מגלה שיש חיות שהן פרסונה נון גרטה, וחבל. מה רע, למשל, בשמות כמו נמה, נחש, גמל או תנין? ולמה דווקא חיות המחמד האהובות שלנו, כלב וחתול, שרר־בצות אצלנו על הספה בסלון כאילו הדי־רה היא שלהן בטאבו, אינן ראויות לזכות בכבוד שיהיו כאן אנשים בשם כלב לוי או חתול רבינוביץ'?

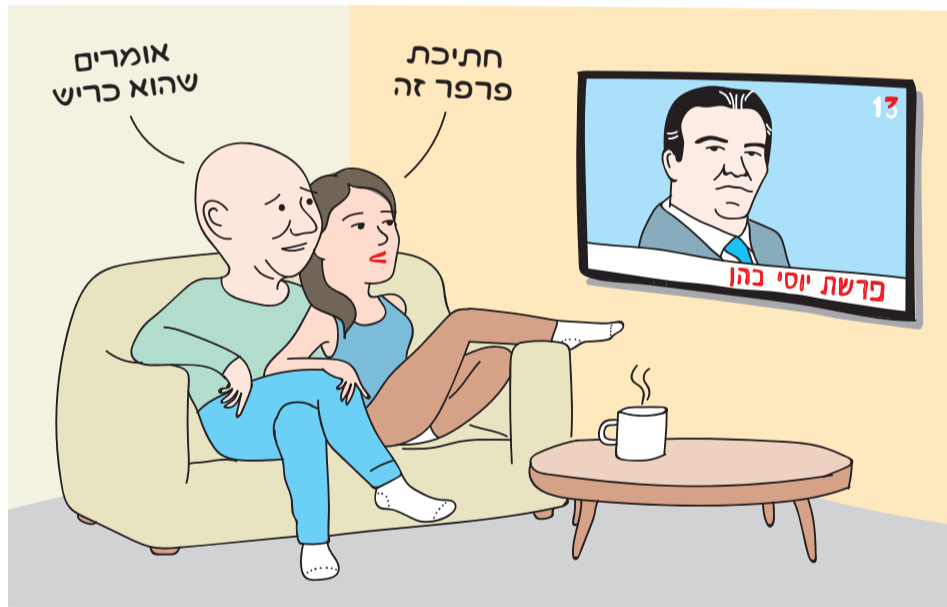
אולי הבעיה נובעת מהכללת יתה, ואם היינו מפרטים יותר וקוראים לילדינו על שם גזעים ספציפיים - נגיד, פודל, לברדור או פקינג, או במקרה החתולי - סיאמי או פרסי - הכל היה נראה אחרת.

באופן מוזר, דווקא בכל הקשור לשמות חיבה של כלבים אנחנו הרבה יותר משוחררים, ולכן אתה יכול לפגוש אנשים בשם מוקי או לאקי.

כמו כן, בני האדם הצבועים מעלים על נס את חריצותה של הנמלה, אבל הם לא יקראו לבת שלהם על שמה. אף אחד גם לא קרא לבנו פיל, אף שלא מעט ישראלים חושבים שפיל קולונס נקרא על שם החיה (שירועה כמי שלא נעלבת אף פעם בזכות עורה העבה).

גם בעולם החיות

יש יחסי ציבור ותדמיות. במשך השנים אנחנו, בני האדם, מייחסים להן תכונות מסוימות, בלי שיש לחיות אמצעים להתגונן, להציג צד אחר שלהן או לתבוע דיבה על פגיעה בשמן הטוב. לחתלתולה מייחסים פתיחות מ־נית; אנשים שאינם נאמנים לבני הווג שלהם מכונים פרפר, שעל שמו הומצא גם שם הפועל להתפרפר - תוך התעלמות מיופיו המרהיב של החרק המעופף. אולי בגלל הקונוטציה השלילית אין אף אחד שנקרא על שמו, למרות שעל פי הפרסומים האחרונים, לראש המוסד לשעבר בהחלט היה מתאים להיקרא פרפר כהן. מנגד, בעולמנו האגרסיבי וחסר הרחמים הכינוי כריש דווקא

איור: טל לזר

ציאליסטית שגרים בחיפה האדומה. גם העכברים לא יצאו טוב מבחינת דימוי: הם גם מפיצי מחלות וגם בורחים מספינה טר־בעת, אם כי אפור־עכבר דווקא מייצג סטנדרט מקובל בעולם הצבעים והעיצוב.

לא רבות הן החיות שיש להן שני דימויים מובהקים. אחד מהן הוא השפן, שמשמש לתיאור של אדם פחדן, וגם של אדם אק־טיבי במיוחד בתחום המיני, כך שייתכן שהדבר העיקרי שממנו הוא מפחד הוא עגבת.

לפרד מייחסים עקשנות, אם כי במציאות הוא קודם כל השי־לוב הייחודי בין הורה חמור להורה סוס, שכדי להגיע לתוצאה הנ"ל לגמרי התפרפרו ועשו את זה כמו שפנים.

אדם שלא יודע מתי הגיע הזמן ללכת או שהוא סתם מציק, יכולה קרצייה, ומי שמסרב להכיר במציאות הוא בת יענה, אם כי אף אחת מהשתיים לא הצליחה לחדור לעולם השמות. אני לא מכיר אף אישה בשם קרצייה פינקלשטיין, ואפילו בגנים אנתרופוסופיים לא תמצא מישהו בשם בת יענה הבן.

מי שתדמיתם נמצאת בקאנטים הם הזוחלים והחרקים, שחי־טפו גם מהכיוון הבלתי צפוי של סרטי הבורקס והגששים עם הכינויים מיקרוב, פשפש ו"מה רוצה התולעת? מחפשת חכה".